

Gyimesi László

NYÁRVÉG, TÉRZENE

Nyárvég. Nem nyugszik senki ezen a fáradt délutánon?
Harsog a térzene, csupa kapitány fújja, baka egy sincs.
Mire is kellenének a bakák? Majd a háborúban, akkor,
Majd kellenek, hős halottnak, bünbaknak, győztesnek akár,
Csatolmányoknak a kapitányok előléptetési okiratához,
Majd kellenek a bakák, de most ne zavarják a keringőkirályt.

Ülünk a faszor árnyán, fiam, menyem, feleségem, jó itt,
Szemsarkunkban a bronzhalászosok, a hattyúk, vadkacsák,
Füredi sétánk mindig idevezet, ha van zenekar, ha nincs,
Bort kóstoltunk az elébb, én a többiek helyett is, a szárazakat,
Vitorlacsúcsokon apró zászlók helyeslik döntéseinket,
Lobognak, miért ne lobognának, megjött a nyáresti szél.

Láttam az óceánt, gázoltam a dagály hírhozó hullámaiban,
Mégis ez itt az én tengerem, Fűzfőtől egész Keszthelyig,
Mindig az a fővárosa, amelyikben így este jól érzem magam,
Legalább hetven székhelye van, ugyanannyi zsongó kikötője,
Nádasok botló szerelmeket dajkálnak, hajdanit, mait, holnapit,
S a sátrak izzó levegőjét csak a hajnal cseréli takaróra.

Térzene, nyárvég. Hullámok halk neszét dobszó cifrázza,
Kürtök, trombiták, tubák, pisztonok, egy horpadt harsona,
Felettük fuvolák, klarinét, oboa, fagott, két eltévedt szaxofon,
Mind azt hirdeti, zengi, késik az ősz idén, a tél meg elmarad,
A temetőket felszántják, gyerekvárak lesznek az ispotályok,
S Tagore hársain gránátalma terem, illatos levében új nyarak.

Miért emlékeznek mentőautókra, a szorongó kórtermek szagára,
A borzongató kés hidegére, a kimért idő ketyegő pokolgépeire,
A soha kellőképp el nem söpört romokra, a bedöglött jóslatokra,
Miért emlékeznek bármire, amikor derűs holnapot ígér a zene,
S ez a nap nem fog sohasem véget érni, ritmus, dallam, aranyhíd,
A harcosok lepihentek, csak a zenészek fújják, fújják rendületlen.

Pannon Tükör, 2012/4.

■ Gyimesi László 1948-ban született Keszthelyen. Verset és prózát is ír.

Makkos Péter

FELEDÉS

„Végül is, ki beszél ma már az örmények
megsemmisítéséről?”

(Adolf Hitler)

Pari irigun, Aram, mondta a nő, és elmosolyodott. Lázár Áron ettől egy pillanatra megtorpant, még néhány lépéssel a kertkapu előtt. A magasságtól amúgy is elgyengült lábai majdnem összecsukszottak alatta. A mindenét átjáró borzongás most nem a meghülés hidegrázása volt, egy angyal keze simított végig a csigolyáin. Hallotta már ezt az üdvözlést. Legutóbb Franz Werfel nagyregényében, *Die vierzig Tage des Musa Dagh*-ban olvasta, és már akkor ugyanezt érezte. Pari irigun. Egy ébresztető anyai érintés. A feledés vastag takarója alatt mocorogni kezd a gyermek, egy emlék. Végül mégsem bújik elő. Újra mozdulatlaná dermed. Mély álomba merül.

A regényt időse nevelőanyja nyomta a kezébe néhány éve. Ha valamit meg akarsz tudni az örmény sorsról, fiam, akkor olvasd el ezt, mondta az asszony, és még annyit fűzött hozzá, hogy ez a törökországi örmények kiirtásának hiteles dokumentuma. Akkor nem olvasta el.

Abban az időben inkább az erdélyi, főleg az aradi örménység története érdekelte volna. A nevelőszülei elmondása szerint az ő családja onnan származott. Ő maga állítólag Lázár Vilmosnak, az aradi vértanúnak a rokona. Ez sokkal inkább izgatta a fantáziáját, de amikor levéltári kutatásai során semmit nem talált a saját családjára vonatkozólag, elbizonytalanodott, és felfüggesztette a vizsgálódást. Azóta sem folytatta.

Néhány hónapja viszont, amikor két éve elhunyt mostohaapja után nevelőanyját is el kellett temetnie, eszébe jutott a Werfel-könyv, és néhány nap leforgása alatt elolvasta. Jó időre a mű bűvkörébe került. Kellő időben, és a kellő helyen kiadott remekmű, mégis hiába, gondolta. Vagy lehet, hogy mégsem eléggé időben? 1933-ban. Túl későn. Ráadásul egy zsidó írta. De lehet, hogy még csak nem is ezen múlik. Ez a legvalószínűbb. Az irodalom kevés.

Emlékezett, hogy a regényt a nevelőszülők németországi rokonai hozták, ajándékba, néhány éve, 1936 őszén. Akkor még nem volt háború. Azok az emberek azért jöttek, hogy rábeszéljék az öregeket, költözzenek velük együtt Párizsba, ott biztonságban lesznek. Folyton csak